

Høringsinnspill om skole- og tilbudsstruktur og alternative opplæringsmodeller.

Fylkesdirektøren legger frem i forslag om ny skole- og tilbudsstruktur, i alle de tre alternativene er Skarnes VGS foreslått nedlagt. Utdanningsforbundet Sør-Odal er ikke enig i disse forslagene. Vi mener at Skarnes VGS har en stor betydning for mange, og at linjene er attraktive for næringslivet i vår regionen.

Skarnes videregående skole er en kombinert skole, som kan vise til resultater langt over det som forventes. Over 90 % av elevene fullfører og går ut med bestått. Vi kjenner til at på grunn av skolens beliggenhet og alternativer til fag, ønsker ungdommene i vår region å gå på Skarnes VGS. Elevundersøkelsen beviser også dette. Elevene uttrykker at de føler seg sett, godt ivaretatt og scorer skolen til meget godt på psykososialt miljø.

Utdanningsforbundet Sør-Odal ser det som nødvendig og som en gevinst i seg selv, at skolen anses som trygg og holdbar. Vi vet at Skarnes videregående skole har positiv påvirkning på lokalsamfunnet vårt, herunder elever, foresatte, lærere og lokalmiljøet. I vår region har vi store geografiske avstander, og på Skarnes har vi i tillegg en 1-10 skole. Det er forutsigbart for mange elever å velge videregående som ligger et lite steinkast unna barne- og ungdomsskolen sin. Egenverdien av å vokse opp på et bestemt sted, der lokalmiljø gir ungdommer mulighet til utfoldelse gjennom organisasjoner, fritids- og kulturtilbud og sosialt samvær. Dette er tilbud som påvirker ungdommen i positiv grad til å utfolde seg og bidrar til å skape identitet og tilhørighet. Opplevelsen av lokalmiljøet vil også være preget av utsiktene til utdanning, arbeid og familieetablering på sikt. Trygge og sunne lokalmiljøer er viktig for barn og unges velferd og trivsel. Gode opplevelser fra en sunn, trygg og god oppvekst fra skole og fritid, bidrar til befolkningsvekst i kommunen. Alt er positive forsterkere og har ringvirkninger.

Videre har Skarnes over flere år jobbet målrettet for å rekruttere elever med genuin interesse for sine fag, og opprettholde kontakten med næringslivet slik at elevene har muligheter til lærlingplasser. Ved at fylkeskommunen med jevne mellomrom sår tvil over hvorvidt studietilbudet ved Skarnes VGS skal bestå, har de selv bidratt til et synkende søkertall og må ta på seg deler av skylden for dette. Når de nå igjen åpner debatten opp om hvorvidt Skarnes VGS skal bestå i sin nåværende form, ender de opp med å påvirke søkertallet både for elever OG for pedagoger i nye stillinger – hvem vil vel jobbe på et usikkert sted? Videre stiller vi spørsmål om hvorvidt normtallet for opptak egentlig er tilpasset den virkelighet som Innlandet Fylke befinner seg i. Her vil det være viktig å legge vekt på elementer som desentraliserte tilbud, befolkningsvekst, potensiale og stabilitet. Vi ser at elever fra Odals-kommunene foretrekker et tilbud nært seg selv, og med de siste dagers økte fokus på transportutgifter i skoletransporten, er det nærliggende å stille spørsmål om hvorvidt det er gjort beregninger som viser at en

nedleggelse av tilbud ved Skarnes VGS bidrar til å senke eller øke kostnadene til transport i fylket.

Utdanningsforbundet i Sør-Odal ser intet datagrunnlag som bekrefter effekten ved tiltak om å flytte enkelt linjer for å oppnå økt elevtall. Vi kjenner til at mange elever foretrekker å begynne på sin lokale skole i stede for å flytte. Videre bidrar Skarnes VGS til lokalsamfunnet som en trygg og stabil arbeidsplass for sine ansatte, og bidrar til å rekruttere dyktige pedagoger til lokalmiljøet. Videre så har en flytting direkte påvirkning på økonomien for fylkeskommunen, når det gjelder flytting av enkelt linjer. Skarnes VGS ble pusset opp i 2017 til å huse moderne fasiliteter for byggfag. Å flytte denne linjen til Kongsvinger vil være som å bruke penger dobbelt - først på opprusting på Skarnes VGS, så på flytting og så på etablering av både det fysiske og pedagogiske miljøet rundt byggfag på Kongsvinger. Å bruke penger på denne måten kan i beste fall ses på som unødvendig bruk av det offentliges penger og i verste fall som direkte sløsing. Vi ser ikke på tilbudet om å flytte elever og linjer, samt bygge opp nytt tilbud ved en annen skole som et godt økonomisk valg, ei heller en ansvarlig forvaltning av fagmiljøer. Videre må man også ta hensyn til at en stadig økende andel av elever havner i risikozonen for å droppe ut av videregående opplæring desto lenger unna skolen sin de faktisk bor. Ved lang pendler veg til skolen bidrar man til en trøtthet og utmattelse hos elevene, som kun vil forsterkes ved økt bruk av digitale undervisningsmetoder, da man ytterligere mister den sosiale, fysiske kontakten med medelever, lokalsamfunn og lærere. Å presse elever som naturlig tilfaller Skarnes VGS til pendling - øker deres sjanse for å droppe ut eller bruke lenger tid på å fullføre en videregående opplæring. Erfaringer fra pandemien og tiden etter tilsier at elever ikke trenger digitale løsninger som sin primære, men tvert imot en godt forankret fysisk tilstedeværelse med forutsigbarhet, stabilitet og trygghet. Dette kan man oppnå ved å beholde studietilbudet slik det står, og også legge til foreslåtte skoletilbud som salg- og service, helse og oppvekst og FBIE til skolen. På den måten signaliserer Fylkeskommunen at de tar økte utgifter til transport, samt investeringen de gjorde i Skarnes VGS i 2017 på alvor.

Om desentralisering vs sentralisering av tilbud.

Det er også et faktum i denne saken at Odalskommunene er løftet frem som vekstkommuner nasjonalt. Med dette i mente, finner vi det foruroligende at Fylkeskommunen ivrer etter å legge ned et utdanningstilbud som befinner seg i et slikt område, uten en nødvendig konsekvensutredning av hva dette vil bety for kapasiteten på Kongsvinger og Stange vgs. Det er lite som tyder på at man utelukkende kan se på fødselstall som en god indikator for det reelle befolkningsvekstpotensialet i en region. Med et stadig presset boligmarked med økende priser i store byer, vil steder som Glåmdalsregionen og Odalskommunene være attraktive også i tiden fremover for de som ikke har mulighet til å bosette seg sentralt. Dette igjen vil kunne føre til en økt

interesse for og brukt for bygg- og anleggsfag, og bidra til et enda sterkere fagmiljø rundt Skarnes VGS som befinner seg midt mellom sterke fagmiljøer både i Oslo-regionen og på Kongsvinger. Her gir vi dermed mobilitet i fagmiljøer til å møtes på midten og på den måten bidra til samarbeid interkommunalt og interregionalt – dette må også Fylkeskommunen ta innover seg.

For Utdanningsforbundet Sør-Odal, lokallagsleder Linn Rastad Sander